

Správa o činnosti HMF v roku 2017

A, Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Filákově (HMF) vzniklo v roku 2007. Je príspevkovou organizáciou, ktorá je svojim rozpočtom napojená na rozpočet mesta Filákov od začiatku r. 2008. Koncom roka 2011 boli k HMF pričlenené ako oddelenia Mestská knižnica vo Filákově a Novohradské turisticko-informačné centrum. Inštitúcia si zachovala pôvodný názov, ale od 15. decembra 2011 vykonáva popri múzejnej činnosti a ochrane kultúrneho dedičstva aj knižničnú činnosť a poskytuje aj turisticko-informačné služby. Zlúčením dostala do správy aj ďalšie dve budovy, takže od decembra 2011 spravuje okrem hradného areálu, časti Vigada (mestské múzeum s depozitármi vo dvore) aj druhé krídlo budovy (divadelnú sálu s prislúchajúcimi priestormi), i areál Novohradského turisticko-informačného centra. Po reorganizácii HMF zabezpečuje správu 2,6 hektárového územia v centre mesta a budov troch komplexov s celkovou rozlohou vyše 2.000 metrov štvorcových.

Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

1. Hospodársko-správna činnosť zabezpečovaná pre všetky oddelenia riaditeľstvom HMF
2. Odborné činnosti zabezpečované tromi oddeleniami:
 - a, múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum
 - b, knižničná činnosť – Mestská knižnica
 - c, poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Na svoju činnosť môže HMF používať aj zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (malá predajňa suvenírov na hrade a v NTIC).

Najvyšší evidovaný počet úväzkov v roku 2017 bol 11,5 a zamestnancov 13 vo fyzických osobách, väčšina v kumulovaných funkciách.

Múzejná činnosť		Knížničná činnosť		Turisticko-informačné služby		Hospodársko-správna činnosť	
Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb
7	9*	1,5**	2	1	2**	2	2

* V múzeu bol celý úväzok zamestnanca dokumentátor/grafik znížený na polovičný úväzok (dokumentátor). Na zvyšný polovičný úväzok, na prac. poz. grafika, bola prijatá ďalšia osoba do konca septembra 2017.

Jedna zamestnankyňa pracovala na pol úväzku ako odborný zamestnanec múzea - lektor a na pol úväzku ako referentka cestovného ruchu NTIC, ďalšia zamestnankyňa pracovala na pol úväzku ako odborný zamestnanec múzea - lektor a na pol úväzku ako knihovníčka.

Od apríla roku 2017 nastali v múzeu organizačné zmeny, pričom sa 1 celý pracovný úväzok znížili na 0,5. Zamestnanec s kumulovanými funkciami si ponechal funkciu dokumentátora, pričom sa na zvyšný 0,5 úväzok (grafik) prijala ďalšia osoba do konca septembra 2017. V rámci projektu ÚPSVR sa na hrade zamestnala osoba na obd. medzi 1.5.2017 – 30.4.2018 ako sprievodkyňa a osoba medzi 1.5.2017 – 31.10.2017 ako strážca výstavných priestorov. V knižnici bola zamestnaná aj pomocná administratívna pracovníčka s vysokoškolským vzdelaním cez projekt ÚPSVaR "Vykonávanie aktívnej činnosti formou menších obecných služieb" (celý rok) a v rámci toho istého programu aj upratovačka (celý rok). Tieto osoby, nakoľko nie sú stálymi zamestnancami, nie sú evidovaní v počte 13 zamestnancov.

- riaditeľka, archeologička, kurátorka archeologickej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (1,0 PÚ)
- zástupkyňa riaditeľa, ekonómka (1,0 PÚ)
- referentka CR (0,5 PÚ), kurátorka historickej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ, prekladateľka - Filákovské zvesti (0,5 PÚ)
- referentka CR (0,5 PÚ)
- grafik (5,0 PÚ)
- dokumentátor (0,5 PÚ)
- múzejný pedagóg (0,5 PÚ), správca budov (0,5 PÚ)
- pokladnička, lektorka, správca registratúry (1,0 PÚ)

- upratovačka (1,0 PÚ)
- knihovníčka (1,0 PÚ)
- knihovníčka (0,5 PÚ), kurátorka umeleckej zbierky, kurátorka druhostupňovej evidencie zbierkových predmetov v CEMUZ (0,5 PÚ)
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ)
- sprievodca na hrade (1,0 PÚ)

Kurátormi zbierok boli v r. 2017 traja: riaditeľka - archeologička, referentka cestovného ruchu/kurátorka/lektorka a knihovníčka/kurátorka.

Dlhodobá absencia odbornej pracovnej sily je naďalej veľkým problémom. Organizačný poriadok inštitúcie sa neustále mení, zamestnanci sa striedajú a rôzne sa kombinujú ich pracovné funkcie podľa aktuálnej situácie.

B, Múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum

I. Ochrana zverených budov a zbierkového fondu

V roku 2017 zabezpečilo HMF renováciu interiéru Bebekovej bašty – maľovanie 5 podlaží - a následnú modernizáciu expozícií a doplnenie ochranných krytov na exponáty z dvoch dotácií FPU, schválených v r. 2016. Časť ochranných krytov, vitrín a pomocného materiálu sa nakúpila v r. 2017 (prefinancovanie projektov sa uskutočnilo v 1. polroku 2017). Na hrade sa vymenili aj odpadové koše na zabezpečenie čistoty hradného areálu a doplnili sa ochranné kovové zábradlia a rošty na hornom a strednom hrade. Na podhradskej ulici sa koncom roka 2017 otvorili 2 protiletecké úkryty vysekané do skaly hradného kopca. Po vyčistení chodieb od odpadu sa otvory zabezpečili masívnymi kovovými dverami s obmurovkou.

Koncom roka sa na základe konzultácie s odborníkom realizovala montáž a maľovanie izolačnej steny na javisku budovy Mestskej knižnice (Vigadó), ktorá má zabrániť úniku tepla z hlavnej sály knižnice. Vzniknutý priestor na javisku sa využil na umiestnenie nových knižných regálov vyrobených na mieru a sprístupnil pomocou nového dreveného schodiska.

V r. 2017 sa vypracovala aj projektová dokumentácia na renováciu kotolne a vykurovacieho systému budovy, implementácia je plánovaná na r. 2018.

Hradné múzeum vo Filákově naďalej nemá vlastnú konzervátorskú resp. reštaurátorskú dielňu a inštitúcia nemala ani možnosť zamestnávať odborníka s patričným vzdelaním. Tieto úlohy zabezpečuje HMF dodávateľsky. V rámci spolupráce s Gemersko-malohontským múzeom v Rimavskej Sobote sa zakonzervovalo 56 ks kovových predmetov z archeologického výskumu Filákov - Dolný hrad 2017 (7. etapa). Z dotácie získanej v rámci úspešného projektu podaného do FPU v roku 2016 sa kompletne zreštaurovali 2 olejomalby z 18. storočia, ktoré znázorňujú Sv. Františka a Sv. Bonaventuru (sú súčasťou skupiny olejomalieb z františkánskeho kláštora), ktoré stali súčasťou zmodernizovanej stálej expozície HMF. Počas roku sa zrekonštruovalo aj 10 ks pravekých, stredovekých a ranonovovekých keramických nádob a kachlíc, ktoré sa taktiež stali súčasťou stálej expozície.

Z dotácie FPU sa zabezpečila aj ochrana rôznych historických dokumentov v zbierkovom fonde múzea. Nakúpili sa ph neutrálne obálky, preložky a krabice pre historické dokumenty, pohľadnice a fotografie, antibakteriálna chladnička na nitrocelulózne filmy, mobilná klimatizácia do depozitára historických dokumentov a záznamový vlhkomer na meranie vlhkosti vzduchu v depozitári.

Vybavenosť priestorov HMF (Bebekova bašta a Mestské vlastivedné múzeum) elektronickým protipožiarnym systémom (EPS), elektronickým zabezpečovacím systémom (EVS) a kamerovým monitorovacím systémom (KMS) v r. 2017:

	Plocha [m²]:	EPS:	EVS:	KMS
	Stav 2017			
Expozičné priestory:	360,52	áno	áno	čiastočne
Výstavné priestory:	312,69	čiastočne	áno	čiastočne
Depozitárne priestory:	127,50	nie	áno	nie
Pracovne:	79,49	nie	áno	nie
Iné priestory:	315,45	nie	čiastočne	čiastočne
Spolu:	1195,65			

II. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

Komisia pre tvorbu zbierok HMF zasadala v r. 2017 raz. Zbierky HMF sa rozšírili o 134 nových prírastkov (149 kusov), z toho bolo 6 (7 kusov) získaných kúpou, 22 (22 kusov) darom, 2 (2 ks) prevodom a 104 (118 ks) vlastným výskumom. Celkový zbierkový fond obsahoval ku koncu roka 2017 9.618 kusov zbierkových predmetov vedených pod 2.589 prírastkovými číslami. Ďalšia časť zbierok prevzatých od právneho predchodcu inštitúcie, Mestského vlastivedného múzea, je stále vedená v Registračnej knihe HMF.

	Prírastky spolu:		Kúpa:		Dar:		Vlastný výskum:		Prevod:	
Odbor:	prír. č.:	118	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	Prír. č.:	ks:
Archeológia	104	35	0	0	0	0	104	118	0	0
História	28	29	5	6	21	21	0	0	2	2
Etnografia	2	2	1	1	1	1	0	0	0	0
Dejiny umenia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	134	149	6	7	22	22	104	118	2	2
Zoológia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prírodné vedy spolu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PRÍRASTKY SPOLU:	134	149	6	7	22	22	104	118	2	2

V rámci akvizičnej činnosti sa do zbierkového fondu múzea dostalo niekoľko hodnotných exponátov. Rehoľa menších bratov františkánov darovala múzeu ciferník vežových hodín filákovského rímskokatolíckeho kostola. Farnosť Holiša darovala vyrezávanú lavicu, ktorá odzrkadľuje ľudové umenie etnografickej skupiny Palócov. Darované boli aj vzácne fotografie filákovských rómskych hudobníkov a fotografie, zajatecké kartočky a spomienkové predmety filákovčana, ktorý sa vrátil zo zajateckého tábura v Samarkande po 1. svetovej vojne. Ďalšia palócka lavica bola zakúpená z podpory FPU. Múzeum zakúpilo aj vojenské sane, lyže a debny na muníciu vyrobené vo filákovskej továrni v rokoch 1940 - 1944. Kúpou sa do zbierky dostal aj vojenský bodák typu 1895M Mennlicher a bodák typu dress. Okrem darov a kúpy zbierkových predmetov sa do zbierky dostali aj archeologické

nálezy z fiľakovského hradu z vlastných výskumov. Podrobný zoznam týchto predmetov sa nachádza v Zázname zo zasadnutia pre tvorbu zbierok č. 1/2017.

Odborne skatalogizovaných bolo v roku 2017 475 ks zbierkových predmetov s 208 evidenčnými číslami z odboru história a etnografia a v dokumentačnom systéme ESEZ bolo v prvostupňovej evidencii spracovaných 149 ks zbierkových predmetov. Kým v roku 2016 mala inštitúcia druhostupňovo spracovaných len 61,3 %. svojich zbierok, v roku 2017 sa spracovanosť mierne zvýšila na 74,72 %. Inštitúcia postupuje s katalogizáciou pomaly kvôli nedostatku odborného personálu a kvôli hromadne kumulovaným funkciám zamestnancov. Situáciu sa snaží HMF preklenúť presnými popismi zbierkových predmetov v prvostupňovej evidencii. V druhostupňovej evidencii má múzeum spracované zbierkové predmety pod 1713 evidenčnými číslami, pričom 1442 ks záznamov obsahuje aj digitálne obrazové prílohy.

Celkový počet kníh v elektronicky evidovanej odbornej knižnici HMF vedenej v programe KIS MASK bol ku koncu roku: 4192 ks. Tieto knihy sa v r. 2015 presunuli do MK, kde sú návštevníkom prístupné len prezenčne. Nové odborné knihy (96 ks v r. 2017) sa naďalej označujú zvláštnym čiarovým kódom, aby sa odlišili od oddelenia odborných kníh knižničného fondu Mestskej knižnice. Informácie o knižnici sú on-line prístupné cez internetovú stránku Slovenskej národnej knižnice a zároveň aj webovej stránky HMF.

III. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok

V Bebekovej veži malo HMF sprístupnené dve stále expozície: archeologicko-historickú s názvom "Stáročia Fiľakovského hradu" a paleontologickú s názvom "Pozostatky vyhynutých stavovcov v okolí Fiľakova". Uvedené expozície sa v rámci 10. výročia založenia inštitúcie zmodernizovali a doplnili, a po kompletnom zabezpečení ochrany vystavených exponátov sa zmenil aj spôsob sprístupnenia výstavných priestorov návštevníkom. Paleontologická expozícia na prízemí sa doplnila o vzácne pozostatky bezstavovcov a o odtlačky rastlín a lastúrníkov z okolia Fiľakova, jej názov sa tak zmenil na „Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova“. Stálu expozíciu „Stáročia Fiľakovského hradu“, v súčasnosti sa nachádzajúcu už na troch podlažiach bašty, spestrili rekonštrukcie avarskeho mužského hrobu, slávnostného ženského oblečenia z doby bronzovej a oblečenia Štefana

Koháryho II. – posledného hradného kapitána. Pribudli dve novozreštaurované olejomalby svätcov z 18. storočia, ako aj nálezový materiál z archeologických výskumov posledného desaťročia. Na štvrtom podlaží sa vytvoril oddychový kútik s veľkoplošnými obrazovkami, kde sa premieta video s 3D rekonštrukciou pôvodného stavu hradu a zábery z podujatí múzea.

V Mestskom vlastivednom múzeu čaká návštevníkov naďalej expozícia s názvom „Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi“. V roku 2017 sa v budovách HMF inštalovalo 10 väčších a menších výstav (V hodnotiacej správe je obnova dvoch stálych expozícií pripočítaná k položke „vlastné výstavy“).

Expozície HMF v roku 2017:

Názov expozície	Adresa	Rok	Druh	Úpravy	Katalóg
Stáročia Fiľakovského hradu	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2008	Spoločenskovedná	2017	Nie
Pamiatky skamenelého života v okolí Fiľakova	Fiľakovský hrad, Podhradská ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2011	Prírodovedná	2017	Nie
Od fiľakovskej palmy k svetoznámemu kohútovi	MVM, Hlavná ul. ul. 14, 986 01 Fiľakovo	2014	Spoločenskovedná	-	Nie

Výstavy HMF v roku 2017:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
1.	„Kaiga“ Výstava maliarky Adely Vašove	A. Vašová	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	23.02.2017- 12.05.2017	vlastná	spoločenskoved.	47
2.	"Od chmeľu k pivu"	Mgr. Ondrej Gondál – Tribečské múzeum	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	14.3.2017 - 14.5.2017	prevzatá	spoločenskoved.	116
3.	"Minerály pod lupou"	Mgr. Peter Ledvák, PhD., Bc. Stanislav Levendovský – Východoslovenské múzeum	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Fiľakovo	20.05.2017 - 04.08.2017	prevzatá	prírodoved.	47
4.	"Expedícia Stredovek"	Moravské zemské muzeum v Brne	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	20.05.2017 - 09.07. 2017	zo zahraničia	spoločenskoved.	116

5.	"Krojované bábiky"	Matica Slovenská LC	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	14.07.2017-20.7.2017	prevzatá	spoločenskoved.	116
6.	"Spomienky na Zambiu"	MVDr. Milan Jeřábek	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	21.07.2017 - 15.11. 2017	prevzatá	spoločenskoved.	116
7.	„Prelamovaný palócky nábytok v slovenskej časti územia Palócov“	Mgr. Attila Agócs, PhD.	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Filákov	11.08.2017 - 13.10.2017	vlastná	spoločenskoved.	47
8.	"Autorská výstava maliara Lászlóa Seresa"	László Seres	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Filákov	20.10.2017 - 12.12.2017	Zo zahraničia	spoločenskoved.	47
9.	„Taká som ja“ Fotografická výstava Nikoleta Nixie Strapkovej"	Nikoleta Strapková	Galéria Mestského vlastivedného múzea, Filákov	15.12.2017 - 31.12.2017	vlastná	spoločenskoved.	47
10.	"Ilustrátorský Olymp"	SNK	Vestibul Mestskej knižnice, Filákov	2.5.2017 - 31.3.2017	prevzatá	spoločenskoved.	116
SPOLU: 10 výstav							

Výstavný program múzea bol zameraný na rôzne oblasti múzejnej práce od prírodných vied, cez históriu a národopis až k dejinám umenia a súčasnému umeniu. HMF zorganizovalo múzejnopedagogické programy počas celého roka tak k výstavám v Bebekovej bašte ako aj v MVM. Programy pripravil: Marian Mesiarik, múzejný pedagóg inštitúcie. HMF spolupracovalo v súvislosti s realizáciou výstav s nasledovnými subjektmi zo SR: Novohradské múzeum a galéria Lučenec, Gemersko-malohontské múzeum Rimavská Sobota, Slovenská národná knižnica, Východoslovenské múzeum v Košiciach, Tribečské múzeum v Topoľčanoch, SNM – Archeologické múzeum v Bratislave, Prírodovedné múzeum v Bratislave, Obecný úrad Bušince, Lesnícke a drevárske múzeum Zvolen, Matica Slovenská; zo zahraničia: Moravské zemské muzeum v Brne, Néprajzi Múzeum Budapest.

Celková návštevnosť hradu a stálych expozícií za posledných desať rokov:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fil. hrad a expozícia	16.542	20.332	16.441	18.915	16.491	16.953	20.714	20.851	23.911	27.898
Expozícia a výstavy MVM	789	2.532	792	567	3 613	3.054	1956	2359	1693	1917
Hrad a Mestské múzeum	17.331	22.864	17.233	19.482	20.104	20.007	22.670	23.210	25.604	29.815

Vývoj návštevnosti a výnosu zo sprístupňovania hradu za posledných desať rokov:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celková návštevnosť hradu	16.542	20.332	16.441	18.915	16 491	16.953	20.714	20.851	23.911	27.898
Platiaci návštevníci	14.342	13.828	14.123	14.156	14.422	12.871	16.468	17.288	18.785	21.255
Výnos	17.734 €	20.467,4 €	21.001,9 €	23.551 €	26.810, 45 €	23.835 €	29.958 €	30.944 €	39.285 €	45 205, 50 €

Turistická sezóna na hrade v roku 2017 bola od založenia HMF doteraz najúspešnejšia. Počet platiacich návštevníkov v roku 2017 v porovnaní s rokom 2016 narástol o 13,00 %. Celkový počet neplatiacich návštevníkov bol na hrade a v Mestskom vlastivednom múzeu: 7996. Do tohto počtu sú zarátaní všetci návštevníci do 6 rokov a nad 70 rokov (podľa platného cenníka), hostia mesta (delegácie, členovia súborov vystupujúcich v meste), návštevníci podujatí HMF s voľným vstupom - vernisáže výstav a Noci múzeí, a podľa osobitnej dohody s vedením MsKS aj návštevníci podujatia Palócka Veľká noc, ktorí mali voľný vstup na hrad počas trvania podujatia (v rámci marketingu inštitúcie). Študenti a pedagógovia škôl, ktorí si zakúpili, alebo dali predĺžiť ročné permanentky z kultúrnych poukazov MK SR (1678 ľudí), sú v štatistike započítaní ako neplatiaci návštevníci. V hore uvedenej tabuľke figurujú len čisté výnosy z predaných vstupeniek. Nakoľko sú permanentky hradené z kultúrnych poukazov, tieto výnosy sú zahrnuté medzi finančné prostriedky získané zo štátnych grantových systémov pri prehľade projektov.

IV. Vedecko-výskumná, metodická a prednášková činnosť

V r. 2017 riešilo HMF niekoľko vedecko-výskumných úloh:

Názov úlohy:	Riešitelia:	Trvanie:	Odbor:	Výstup:
Archeologický výskum na stavbe „IBV Mikušovce“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	12.04.2017-20.06.2017	archeológia	Výskumná dokumentácia
Archeologický výskum na stavbe „Úprava plôch okolo radnice v meste Lučenec“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	09.05.2017-07.06.2017	archeológia	Výskumná dokumentácia
Archeologický výskum na stavbe „Prístavba k budove a rekonštrukcia kanalizácie“.	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	31.05.2017-16.06.2017	archeológia	Výskumná dokumentácia

Archeologický výskum na polohe „Fiľakovo - Stredný hrad (7. etapa)“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	01.06.2017 - 31.08.2017	archeológia	Výskumná dokumentácia
Archeologický výskum na stavbe „NKP rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie“	Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	24.10.2017-27.10.2017	archeológia	Výskumná dokumentácia
Regionálno-histórický výskum "Fiľakovo/Fülek 1938 – 1945"	Mesiarik, Illés Tittonová	1.9.2017 - 19.5.2018	história	Expozícia
Neskororenesančné opevnenie fiľakovského Dolného hradu vo svetle archeologických výskumov z rokov 2011-2015	Mgr. Róbert Malček, PhD., Mgr. Viktória Tittonová, PhD.	2017	archeológia	Odborná publikácia

Počas roku sa zrealizovalo 5 terénnych archeologických výskumov vo Fiľakove a jeho okolí. Významnejším bol výskum na fiľakovskom strednom hrade, ktorý predchádzal murovacie a sanačné práce na niekoľkých úsekoch hradu, v rámci projektu MK SR 1.4 Obnovme si svoj dom. Výskum prebiehal v spolupráci s Archeologickým ústavom SAV, ale pod vedením riaditeľky HMF v období medzi 01.06.2017 - 31.08.2017. Pri zemných prácach a murovaní vypomáhali aj miestni nezamestnaní (projekt ÚPSVR). Geodetické zameranie plochy zabezpečil AÚ SAV, konzervovanie archeologických nálezov zabezpečilo HMF dodávateľsky (GMM Rimavská Sobota).

Výsledky niekoľkoročného výskumu na fiľakovskom Dolnom hrade sa postupne prezentujú odbornej a zároveň aj laickej verejnosti. Jedným z výstupov bol v r. 2017 odborný článok s názvom *Neskororenesančné opevnenie fiľakovského Dolného hradu vo svetle archeologických výskumov z rokov 2011-2015* v zborníku Gemersko-malohontského múzea.

Medzi dlhodobými výskumnými úlohami sa riešil regionálno-histórický výskum zameraný na obdobie 2. svetovej vojny. Cieľom výskumu bolo získanie informácií o regionálnych udalostiach obdobia, so zámerom otvorenia protiletckých úkrytov pod hradným vrchom s výstavou „Fiľakovo/Fülek 1938 – 1945“. Sekundárnym cieľom výskumu je vydanie rovnomennej dvojjazyčnej publikácie.

Múzeum poskytovalo odbornú pomoc študentom i odborníkom, priebežne prebiehali odborné konzultácie: k bakalárskym prácam, k diplomovým prácam a k individuálnym výskumom (9 osobám).

V. Kultúrno-vzdelávacia a edičná činnosť, propagácia, spolupráca a styk s verejnosťou

a, Kultúrne podujatia organizované inštitúciou

1. 10. ročník podujatia Noci múzeí a galérií vo Filákově – X. ročník celovečerného podujatia Noc múzeí a galérií sa uskutočnil 20. mája 2017. Program zahájila vernisáž výstavy Východoslovenského múzea v Košiciach s názvom „*Minerály pod lupou*“ v Mestskom vlastivednom múzeu, o 18:00 hodine. Výstava predstavila pestrú paletu vzácných minerálov a kryštálov zo Slovenska, Českej republiky a najznámejších svetových nálezísk. Tí, ktorým učarila krása nerastov, si ich mohli zakúpiť na nádvorí filákovského hradu, kde sa v rámci podujatia uskutočnila „mini burza“ minerálov. V mestskom múzeu návštevníci uvideli aj jeden zo štyroch pôvodných historických ciferníkov filákovských kostolných hodín, ktorý inštitúcii darovala Rímskokatolícka cirkev - farnosť Filákov. Na nádvorí nasledovalo medzi 19:00 až 23:00 hodinou premietanie archívnych pohľadníc a fotografií s pohľadom do minulého storočia mesta. V Bebekovej bašte hradu sa o 19:00 hodine otvorila interaktívna výstava s názvom „*Expedícia Stredovek*“, ktorá návštevníkom predstavila niekoľko zaujímavostí z tohto rozporuplného historického obdobia. Boli tu k dispozícii repliky dobového odevu, náradia a náčinia, hudobných nástrojov, hier a pomôcok útrpného práva. Výstavu sprevádzal pestrý program na hrade s krátkou prednáškou o stredoveku, s možnosťou nahliadnutia do dobovej mučiarnie v kazemate, výrobou šúpolienok, a s ukážkou makety aktívneho vulkánu na prízemí bašty. Jedinečnú atmosféru večera dotvárali krátke vystúpenia žiakov ZŠ a SŠ z Filákova a okolia, koncert latinsko-americkej kapely Latin Combo Cubano z Budapešti, nočné osvetlenie Filákovského hradu a malé prekvapenie pre každého návštevníka. Podujatie na dvoch miestach navštívilo vyše 1600 ľudí.

2. Deň detí na filákovskom hrade – 1. júna 2017 usporiadalo HMF na Medzinárodný deň detí podujatie s ukážkami dobovej výstroje a zbraní, s replikami dobového oblečenia. Pre deti sa pripravili rôzne aktivity a súťaže a dostali aj malé prekvapenie v podobe sladkostí. Hrad navštívilo skoro 350 detí.

3. XVIII. Filákovské historické hradné hry - V dňoch 17. – 18. júna 2017 sa uskutočnili v poradí už XVIII. Filákovské historické hradné hry, ktoré sa v réžii Hradného múzea a OZ

Koháry Filákov konali po druhýkrát. Tentokrát sa sobotňajší program posunul na poludňajšie a večerné hodiny. Po otvorení brán o 16:00 hodine čakal najmenších bohatý program s bábkovým predstavením, prekážkovou dráhou, historickými hračkami, bitkou s rytiermi a prezentáciou pastierskych a loveckých psov. Aby sa nenudili ani dospelí, mali možnosť ochutnať kráľovskú čokoládu, či navštíviť remeselnícky jarmok a dielne, alebo mučiareň v kazemate. O 18:00 hodine si návštevníci v rámci prvého programového bloku vychutnali atmosféru pešieho a jazdeckého rytierskeho turnaja, počas ktorého sa predstavili najlepší bojovníci stredoveku. Druhý programový blok s barokovými tancami, sokoliarskym, šermiarskym a janičiarskym predstavením ukončila rekonštrukcia dobytia hradu tureckou, kuruckou a sedmohradskou armádou v roku 1682. Po boji nasledovala zábava a výuka dobových tancov, spestrená predstavením činnosti inkvizície a ohňovou show. V nedeľu sa na hrade konala „XI. Medzinárodná súťaž v historickej lukostreľbe“ o titul „Lukostrelec Novohradu“ a hodnosť „Obranca Filákovského hradu“, v ktorej zabojovali strelci zo Slovenska aj Maďarska v niekoľkých disciplínach. Program zorganizovalo OZ Koháry Filákov. Dvojdnové podujatie navštívilo 1480 záujemcov.

4. Dni európskeho kultúrneho dedičstva – DEKD 9/2017 – HMF za v septembri zapojilo do celoeurópskeho podujatia DEKD, v rámci ktorého sa návštevníci mohli bezplatne zúčastniť výkladov k výstave „Spomienky na Zambiu“ a sprevádzaniu v dobovom kostýme na filákovskom hrade.

b, Spoluorganizátorstvo a spolupráca na príprave podujatí externých organizátorov

HMF bolo spoluorganizátorom viacerých podujatí konajúcich sa na hrade a v podhradí: Palócka Veľká noc, Mestský deň detí, Palócke dni, VárLak Fesztivál, Festival UdvArt, Workshop divadla a tanca, Tábor skrášľovania hradu, Tábor Geoparku Novohrad-Nógrád, a i.

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovali v r. 2017 štyri podujatia: 2 súkromné podujatia – svadby, kultúrne podujatie s remeselníckymi dielňami a večerným koncertom – VárLak Fesztivál, podujatie pre deti s koncertmi a tvorivými dielňami. Bez

prenájmu múzejných priestorov sa v rámci spolupráce zrealizovalo v MVM odovzdávanie cien občianskeho združenia Femine Fortis, Gulášový festival – Strana maďarskej koalície.

c, Propagácia

V r. 2017 pokračovalo HMF vo zvyšovaní propagačných aktivít týkajúcich sa hradu a podujatí v hradnom areáli. E-mailom sa rozosielali pozvánky širokému okruhu záujemcov. Komunikácia s médiami prebiehala osobne i formou tlačových správ pripravovaných riaditeľkou HMF a referentkami NTIC a ich následným rozosielaním širokému okruhu predstaviteľov printových a elektronických médií, i informačných portálov. HMF pravidelne spolupracovalo s tlačovými agentúrami a médiami: Kam do mesta, Új Szó, Rekus, Szabad Újság, Filákovské zvesti – Füleki Hírlap, Pátria Rádió, Fókusz Rádió, Kossuth Rádió, Rádio Regina BB, Rádio Slovensko, TV LocAll, Duna TV, MTV, TV Markíza, STV. Informácie o aktivitách HMF sa objavili aj v médiách: Pravda, Nový Čas, Novohradské noviny, Nógrád Megyei Hírlap. HMF má platenú podstránku na portáli www.muzeum.sk, je webmastrom spoločnej dvojjazyčnej stránky novohradských hradov: www.neograd.eu. Vlastná internetová stránka HMF fungujúca v dvoch jazykových mutáciách (www.hradfilakovo.sk a www.fulekivar.sk) vytvára priestor pre všetky štyri organizačné zložky inštitúcie (hrad, mestské múzeum, mestská knižnica, NTIC) a sprístupňuje aj on-line katalóg knižnice. HMF pokračovalo aj v aktivitách na poli „web2 marketingu“ - okruh virtuálnych "priateľov" inštitúcie na Facebooku dosiahol koncom roka 2017 približne 3500 osôb. Inštitúcia spolupracovala s OZ Koháry pri zabezpečovaní propagácie Filákovských historických hradných hier. Počet pozvánok rozoslaných e-mailom (direct mailing) za rok: 5345, počet článkov publikovaných v tlači za rok: 99, TV a rozhlas: 37, propagácia na internete: 344 príspevkov.

VI. Granty a dotácie

Na rok 2017 bolo vypracovaných päť múzejných projektov, z toho všetky boli úspešné. Celková suma získanej dotácie na podporu múzejnej činnosti: **17.643,- €**.

1. XVIII. Filákovské historické hradné hry – grantový systém ÚV SR, Kultúra národnostných menšín – schválená dotácia: 10.000 ,- €

2. XVIII. Filákovské historické hradné hry - dotácia poskytnutá z vlastných príjmov BBSK: 2000,- €
3. Kúpa unikátnej palóckej drevenej lavice s prelamovanou výzdobou - grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: 1.000,- €
4. Zabezpečenie ochrany historických papierových dokumentov, fotografií, pohľadníc a archívnych filmov - grantový systém MK SR, Fond na podporu umenia – schválená dotácia: 2.300,- €
5. HMF sa opäť zapojilo do grantového systému MK SR ako prijímateľ kultúrnych poukazov (dotácia formou preplatenia prijatých poukazov) - dotácia: min. 2.343,- €

C. Knižničná činnosť – Mestská knižnica

I. Organizačné, personálne a technické zabezpečenie knižnice

Mestská knižnica vo Filákově je organizačnou súčasťou Hradného múzea vo Filákově od 15.12.2011. Knižnica sídli v budove na Hlavnej ulici č.12. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v knižnici – knihovníkov - bol v roku 2017 1,5. V knižnici pracovala 1 knihovníčka so stredoškolským knihovníckym vzdelaním na celý úväzok a ďalšia knihovníčka s vysokoškolským vzdelaním na polovičný úväzok. V rámci projektu ÚPSVaR "*Vykonávanie aktivačnej činnosti formou menších obecných služieb*" v knižnici vypomáhala ďalšia pracovníčka s vysokoškolským vzdelaním a tiež upratovačka v rámci toho istého projektu. Mestská knižnica vo Filákově je od roku 2012 členom Slovenskej asociácie knižníc a jedna z knihovníčok je členkou Spolku slovenských knihovníkov.

V priestoroch knižnice sa nachádza čítareň s kapacitou 35 miest, v súčasnosti je v prevádzke aj čítareň pre deti s kapacitou 30 miest (detský kútik) so sedacími vakmi, ktorá slúži na prácu s najmenšími. Všetky priestory knižnice sú mimo pracovného času zamestnancov chránené elektronickým zabezpečovacím systémom.

II. Akvizície a stav knižného fondu

Fond knižnice bol dopĺňaný tak, aby vyhovoval potrebám mladších i starších, slovenských i maďarských čitateľov. Knižnica v roku 2017 získala spolu 819 zv. kníh kúpou aj darom. Finančné prostriedky vynaložené na nákup KF aj s predplatným periodík: **3311,77**

€. V rámci cezhraničnej spolupráce s MR získala knižnica knihy z programu NKA 2016 v hodnote **1 690,86,- €**. Nakoľko tieto knihy neboli doručené v roku 2016 - logistické problémy-, knižnica ich dostala začiatkom roka 2017.

Akvizícia kníh v roku 2017:

Forma získania		Zloženie prírastkov			
Kúpou	Darom	Odborná pre dospelých	Krásna pre dospelých	Odborná pre deti	Krásna pre deti
267	552	462	254	68	35
Spolu: 819 zv.		Spolu: 819 zv.			

Jazykové zloženie prírastkov			
Slovenský jazyk	Maďarský jazyk	Český jazyk	Anglický jazyk
463	236	115	5
Spolu: zv. 819			

Knižnica pre svojich čitateľov objednáva 14 druhov novín a časopisov: Pravda, Sme, Új Szó, Novohradské noviny, Nový čas pre ženy, Slovenka, Týždeň, Vasárnap, Kiskegyed, Krásy Slovenska, Pekné bývanie, Záhradkár, Zdravie, Historická Revue.

Ku koncu roka 2017 tvorilo fond Mestskej knižnice **40 054** výtlačkov. V tomto počte sú započítané aj výtlačky odbornej knižnice Hradného múzea vo Filákově v počte 4192 ks (do odbornej knižnice pribudlo 96 nových zväzkov). Tie sa ale evidujú pod iným kódovým značením ako ostatné knihy a čitateľom sú sprístupnené len prezenčne.

Zloženie fondu ku koncu roka 2017:

Odborná literatúra pre dospelých čitateľov	15 649
Krásna literatúra pre dospelých čitateľov	16 949
Odborná literatúra pre deti	1 655
Krásna literatúra pre deti	5 801
Neuvedené	0
Spolu	40 054

Od roku 2012 sa fond knižnice spracováva elektronicky v programe KIS MaSK. Elektronický on-line katalóg knižnice je dostupný cez spoločnú internetovú stránku HMF (www.hradfilakovo.sk).

III. Výpožičky a registrovaní používatelia

1. Výpožičky

V roku 2017 knižnica uskutočnila spolu 19052 výpožičiek, 16481 absenčných a 2571 prezenčných.

Z celkového počtu výpožičiek predstavovali:

Odborná literatúra pre dospelých	1308
Krásna literatúra pre dospelých	9803
Odborná literatúra pre deti	1330
Krásna literatúra pre deti	5267
Výpožičky periodík	1344
Spolu absenčné výpožičky	16481
Prezenčné výpožičky	2571
Výpožičky spolu	19052

2. Používatelia

V knižnici bolo ku koncu roka 2017 registrovaných 996 čitateľov, z toho 696 čitateľov do 15 rokov. Počet návštevníkov knižnice za rok 2017 je: 4006 osôb, z toho 1617 návštevníkov podujatí.

3. Iné služby knižnice

Mestská knižnica zabezpečuje pre svojich čitateľov aj medziknižničnú výpožičnú službu (MVS) – z iných knižníc sa pre čitateľov požičalo 23 zv. odbornej literatúry.

Cez projekt Slovenskej národnej knižnice získala MK prístup k databázam EBSCO (<http://search.ebscohost.com/>). Cieľom tohto projektu je pre používateľov zabezpečiť

aktuálne vedecké, technické, ekonomické, marketingové a iné odborné informácie prostredníctvom využívania špecializovaných elektronických informačných zdrojov.

Verejný internet využilo 54 návštevníkov. Internet je pre členov knižnice prístupný každý deň na hodinu zdarma, pre nečlenov 0,50 eur na pol hodinu. Inštitúcia poskytuje aj kopírovacie služby.

IV. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

V roku 2017 sa v Mestskej knižnici vo Filákově uskutočnilo 57 podujatí, na ktorých sa zúčastnilo 1617 záujemcov:

- informačná výchova a exkurzie z MŠ a ZŠ, čítanie a premietanie rozprávok: 24
- prezentácie kníh, prednášky, besedy, premietanie filmu, Noc s Andersenom: 33

Prednášky	17	V januári navštívil Mestskú knižnicu Károly J. Mészáros (redaktor regionálneho športu denníka Új Szó). Na ďalší deň si mohli návštevníci vypočuť fakty od sociologičky, novinárky, spisovateľky Zuzany Lampl. Podujatie bolo podporované Fondom na podporu umenia - názov projektu: „Od fantasy k toxikológii“. V apríli, tesne pred veľkonočnými sviatkami sa uskutočnili dve prednášky o veľkonočných zvykoch, jedna v slovenskom jazyku v podaní Mgr. Michaely Škodovej z NMG z Lučenca, druhá prebiehala v maďarskom jazyku v podaní Norberta Vargu (vedúci miestneho folklórneho súboru Rakonca). V tomto mesiaci sa žiaci miestnych škôl zúčastnili na ďalších štyroch prednáškach o protidrogovej prevencii sociálneho pedagóga a psychológa PhDr. Alexandra Hariša z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie z Lučenca. Prednáška o veľkonočných zvykoch a o protidrogovej prevencii boli podporované Fondom na podporu umenia, uskutočnili sa v rámci série podujatí „Od fantasy k toxikológii“. Ďalší projekt odštartovala knižnica v júni. Prednáška RNDr. Tibora Madleňáka prebehla v doobedňajších hodinách, v rámci projektu „Do knižnice nielen pre vedomosti!“ - podporovaný Fondom na podporu umenia – pod názvom „Vojna
-----------	----	--

		<p>v Sýrii a utečenecká kríza“. Ďalším podujatím tohto projektu (podporované FPU) boli prednášky etnografa Mgr. Attilu Agócsa, PhD. s názvom „Prelamovaný palócky nábytok v slovenskej časti územia Palócov“, študenti si mohli vypočuť etnografické zaujímavosti v slovenskom i maďarskom jazyku. V októbri oboznámil študentov stredných škôl s novými informáciami o meste Filákov regionálny historik RNDr. Jozef Puntigán. Historické vedomosti si mohli rozvíjať študenti miestneho gymnázia vďaka Pavlovi Dvořákovi a jeho prednáške „Turci na Slovensku“, ktorá sa uskutočnila v novembri. Vzhľadom na prichádzajúce sviatky sa v decembri zorganizovali dve prednášky s vianočnou tematikou s názvom „Poďme aj my do Betlehema“. Zamestnankyne Domu tradícií v Budapešti oboznámili deti s vianočnými tradíciami a zvyklosťami. Na sedemnástich podujatiach sa zúčastnilo spolu 475 záujemcov.</p>
Predstavenia kníh a besedy	13	<p>Vo februári pokračovala v knižnici séria podujatí v rámci projektu „Od fantasy k toxikológii“ (podporované Fondom na podporu umenia), kedy do MSK zavítala spisovateľka Petra Nagyová Džerengová, v marci prebiehalo podujatie so spolupracovníkmi denníka Új Szó a týždenníka Vasárnap. Koncom marca predstavil čitateľom svoje nové publikácie spisovateľ Zorán Ardamica, besedu viedol Gergely Vida, hosťom bol László Barak. V máji sa mohli zúčastniť záujemcovia na predstavení knihy Tibora Koteka „Kridla nad Novohradom“. Projekt „Od fantasy k toxikológii“ bol ukončený premietaním filmu Pavla Barabáša s názvom „Pod nákladom slobody“ a besedou s horkým nosičom Viktorom Beránkom. Spisovateľ z Maďarska, Lajos Csikász navštívil knižnicu koncom júna, jeho knihu o filákovskom hrade „Vörös – kék lobogók“ predstavila bývalá profesorka gymnázia, Mária Fehérová. Začiatkom júna sa uskutočnila v knižnici autorská beseda so spisovateľkou Martou Hlušíkovou. Začiatkom mesiaca navštívila MSK autorka</p>

		(redaktorka) Veronika Homolová – Tóthová a predstavila svoju knihu „Mengeleho dievča“, ktorá sa teší veľkej obľube. Fanúšikovia historických románov sa mohli stretnúť so spisovateľkou Janou Pronskou, ktorá porozprávala o svojej tvorbe. V októbri sa mohli tešiť žiaci základných škôl na spisovateľku detských kníh Gabrielu Futovú. Beseda s poetkou Krisztinou Tóth sa uskutočnila v miestnom gymnáziu, vďaka dobrej spolupráci s vedením školy a profesormi. Ďalšie podujatie bolo zorganizované tiež mimo priestorov knižnice, počas ktorého sa žiaci ZŠ Farská lúka stretli v rámci motivačno-vzdelávacej besedy s profesionálnym futbalistom Patrikom Le Giangom a jeho koučom Matejom Halajom. Na mladých pánov sa mohla tešiť aj verejnosť, v poobedňajších hodinách. Na všetkých podujatiach spolu sa zúčastnilo 547 ľudí.
Čítanie rozprávok – poskytovanie informácií o knižnici, o zápise, pohybové hry, pasovanie prvkov	17	- prebiehalo v slovenskom, aj v maďarskom jazyku. Spolu: 381 detí Materská škola – Óvoda – Daxnerova Materská škola – Óvoda – Štúrova Základná škola – Farská lúka Základná škola – Školská 1 Základná škola Lajosa Mocsáryho s vyučovacím jazykom maďarským – Mocsáry Lajos Alapiskola Základná škola Štefana Koháryho II. s vyučovacím jazykom maďarským – II. Koháry István Alapiskola
Informatická výchova	1	Základná škola Lajosa Mocsáryho s vyučovacím jazykom maďarským – Mocsáry Lajos Alapiskola – 50 detí
Súťaž v recitácii	0	
Premietanie poučných rozprávok a kreslenie	6	ZŠ Štefana Koháryho II., Špeciálna ZŠ internátna - maďarské, slovenské triedy. Spolu: 104 detí

Spolu	57	1617 účastníkov

V. Stav elektronizácie knižnice

Mestská knižnica evidovala k 31. 12. 2017 spolu 4 osobné PC, z ktorých sú 4 funkčné s pripojením na internet (1 pre návštevníkov). V knižnici je dostupné aj pripojenie WiFi pre používateľov. Knižnica pracuje s elektronickým katalógom, ktorý je dostupný na www.hradfilakovo.sk, vstupom do programu KIS MaSK.

VI. Granty a dotácie

V roku 2017 boli vypracované 2 projekty, ktoré boli aj úspešné.

MK SR - FPU:

1. "Do knižnice nielen pre vedomosti!" - dotácia 1500,- €.

Cezhraničné projekty:

1. Doplnenie knižného fondu knižnými jednotkami v maďarskom jazyku – NKA könyvtár-támogatási program - Ministerstva kultúry Maďarskej republiky – schválená nefinančná dotácia (formou knižného daru) v hodnote: - 1 690,86,- €.

VII. Spolupráca

Knižnica úzko spolupracovala so školskými zariadeniami v meste a s občianskymi združeniami mesta Filákov. Vo vestibule sa v novembri uskutočnila malá výstava z výtvarných diel žiakov Špeciálnej základnej školy internátnej.

D. Poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Informácie sú turistom a iným návštevníkom mesta poskytované osobne v kancelárii, telefonicky, cez internet a prostredníctvom médií. NTIC poskytuje informácie o cestovnom ruchu v regióne (zariadenia, podujatia, návštevnosť v meste a na území Novohrad-Nógrád Geoparku) študentom vysokých škôl – konzultácie k seminárnym, bakalárskym, diplomovým prácam a výskumníkom (9 osôb). V roku 2017 malo NTIC 1725 návštevníkov. Po celom roku riebežne prebiehalo umiestňovanie propagačných materiálov HMF a plagátov miestnych podujatí v objektoch partnerov.

I. Marketing a propagácia:

Propagačné články do tlačených publikácií a materiálov:

- spolupráca na príprave článkov o podujatiach HMF do mesačníka Kam do mesta: každý mesiac – 12 x
- príprava článkov do Fiľakovských zvestí: 15, preklad článkov: 51 + jazyková korektúra článkov: 14
- zverejnenie podujatí v mesačníku NOS LC – Rekus: každý mesiac (mesačník vychádza v elektronickej aj tlačenej forme) – 12 x
- zaslanie údajov do Kalendára výročí a Katalógu podujatí NOS LC

Propagačné články na elektronické zverejnenie:

- príprava dvojazyčných tlačových správ o podujatiach HMF a ich následné rozosielanie
- text o kultúrnych podujatiach do tlačovej správy SACR – 1,
- príprava textov o peších túrach a podujatiach HMF do rozhlasu – 13,
- dvojazyčná propagácia podujatí konaných vo Fiľakove a okolí na FB stránke informačného centra – Novohradské turisticko-informačné centrum; a na FB stránke HMF
- propagácia významných podujatí mesta na webovej stránke HMF pod záložkou NTIC
- propagácia podujatí HMF pomocou aplikácie Instagram, názov profilu: ntictourinfo, počet sledovateľov: 73

- k činnosti NTIC patrí aj mesačné zverejňovanie podujatí na portáloch cestovného ruchu, ako, www.slovakia.travel, www.kedykam.sk, www.ajdnes.sk, www.kultiplex.sk
- aktualizácia podujatí v pracovnom Google kalendári HMF
- zaslanie kalendára filákovských podujatí 2017 pre združenie Palóc Út Egyesület
- zverejnenie filákovských podujatí za rok 2017 na webovej stránke OOCR TNaP
- vzájomné zverejnenie propagačných textov o mestách Filákov a Banská Bystrica na svojich web. stránkach (spolupráca s IC B.Bystrica)
- aktualizovanie informácií o hrade a Filákově na rozličných turistických webových stránkach (krasneslovensko.eu, muzeum.sk, wikipedia, registerkultury.gov, bbportal.sk, sprievodcaposlovensku.com, slovakia360.com,

Tlačené propagačné materiály:

- vydanie novej publikácie Pamätihodnosti mesta Filákově v SK a HU mutácii
- dotlač aktualizovanej brožúry Minulosť a prítomnosť mesta Filákově
- distribúcia propagačných balíčkov na reprezentačné účely mesta Filákově, miestnych inštitúcií a občianskych združení
- spolupráca so Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch – distribúcia propagačných materiálov SACR v NTIC
- zaslanie propagačných materiálov pre ubytovacie zariadenia v meste a blízkom okolí

II. Účasť na výstavách a veľtrhoch CR a na odborných podujatiach:

- I/2017 – účasť na veľtrhu CR Go Regiontour Brno 2017
- III/2017 – účasť na veľtrhu CR HUNGEXPO Utazás 2017

Prezentácia mesta na medzinárodných veľtrhoch:

- Bratislava - ITF Slovakiatour
- Miskovec - „Menjünk Világgá - Pod' me do sveta"
- Trenčín – REGION TOUR EXPO 2017

III. Spoluorganizovanie podujatí a iná spolupráca:

- preklad dokumentov o umeleckej dielni pre umelcov, ktorí sa za mesto Filákov zúčastnili medzinárodnej umeleckej dielne „Artcolony Cered“ na pozvanie mesta Salgótarján, komunikácia s predstaviteľmi umeleckej dielne
- spoluúčasť pri organizovaní poznávacích peších túr s Geoparkom Novohrad-Nógrád (zostavenie návrhu peších túr a programov spoločne s vedúcim kancelárie N-N G a spoluúčasť na príprave a realizácii šiestich peších turistických výletov.
- účasť na podujatiach: 5/2017 – Noc múzeí a galérií, 6/2017 – Filákovské historické hradné hry, 6/2017 Deň detí na Filákovskom hrade, 6/2017 – Týždeň európskych geoparkov, účasť na podujatiach organizovaných Mestskou knižnicou vo Filákově a na otvorení výstav Hradného múzea
- účasť na medzinár. konferencii projektu ENSIE (privítanie účastníkov, tlmočenie, sprevádzanie v meste, ...)
- účasť na valnom zhromaždení AICES v 10/2017
- zapojenie sa do medzin. iniciatívy Dni európskeho kultúrneho dedičstva – DEKD 9/2017
- príprava materiálov-textov do projektu mesta Filákov INTERREG.

Podnikateľská činnosť:

Vedenie evidencie a správa ubytovacích priestorov NTIC, predaj propagačných materiálov, administratívnych služieb, knižných publikácií a suvenírov. Sprevádzanie turistov na hrade.

Vzdelávacia činnosť:

- poskytovanie informácií študentom vysokých a stredných škôl (diplomové, bakalárske práce a iné.)
 - Klaudia Vršanská – kultúrne podujatia HMF a mesta
 - René Pokorný – muzeológia, UKF Nitra, 5. ročník
 - David Kettmann – SŠ, materiál o V. Hulitovi
 - Szabolcs Mede – diplomová práca na tému Mikroregión Obručná
 - Melinda Ferenc – diplomová práca zameraná na cestovný ruch vo Filákově
 - Anderko Anna – archeológia
 - Oľga Danglová – etnografia

- Tomáš Hauvetter – cestovný ruch
- Edina Váradyová – múzejná pedagogika

Publikácie:

- publikácie o pamätihodnostiach a atrakciách v meste Filákov, ktorá vyšla v slovenskom a maďarskom jazyku (v 2. polroku 2017)
- aktualizácia textov publikácie „Minulosť a prítomnosť mesta Filákov“ v slovenskom aj v maďarskom jazyku, znovuvydanie brožúry
- aktualizovanie a prepracovanie dvojazyčnej ponuky pre cestovné kancelárie a školy na jednoduchú návštevu Filákova a okolia – propagácia prebiehala elektronickou formou, ponuka bola zaslaná vybraným CK, základným a stredným školám na Slovensku aj v Maďarsku, v tlačenej forme sa distribuovalo len v malom množstve (v priestoroch NTIC a na výstavách CR – cca. 40 kusov)

Iné:

- zostavenie celoročného kalendára podujatí v obciach Geoparku N-N
- rozšírenie a napĺňanie webovej stránky HMF a podstránky NTIC (aktualizácia textov o výstavách, informácií pre návštevníkov, ubytovacích a stravovacích zariadení,...)
- zabezpečenie billboardov pre Hradné múzeum vo Filákově, spolu 4 ks - na Košickej ceste pri Rimavskej Sobote, smer Rimavská Sobota - Lučenec, š. c. E571; v Ožďanoch, cestný ťah Rimavská Sobota – Lučenec; pri Lovinobani, š. c. E58, smer Zvolen – Lučenec; v Maďarsku v obci Vizslás, cestný ťah Kisterenye – Salgótarján, cesta č. 21.
- priebežné poskytovanie informácií turistom/záujemcom o službách, turistických pozoruhodnostiach a značkovaných trasách vo Filákově a okolí, a pomoc pri organizovaní ich výletov do Filákova a iných miest
- príprava a zdokumentovanie verejných obstarávaní HMF
- korektúra informačných tabúl určených do mestského parku
- sprevádzanie návštevníkov zo Szigethalomu, skupiny Slovenskej advokátskej komory,
- Wander Card - návrh nových turist. kariet
- evidencia tlače, webovej tlače a akýchkoľvek mediálnych odoziev týkajúcich sa HMF a jeho oddelení
- predpredaj lístkov na niekt. podujatia konané v meste

- počet návštevníkov NTIC za rok 2017 – 1.725 osôb

E. Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť:

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva naša organizácia maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu predávajú rôzne suveníry, ako brožúry, pohľadnice, magnet na chladničku, DVD, CD, knižné publikácie a keramika.

Od 01.01.2012 v súvislosti s reorganizáciou bolo k Hradnému múzeu pričlenené Novohradské turisticko-informačné centrum (ďalej NTIC), v ktorom sa vykonáva tiež maloobchodná činnosť – predaj suvenírov, máp, brožúr, ďalej sa poskytujú kopírovacie, faxovacie a tlačové služby a ubytovanie. Súčasťou Hradného múzea sa v rámci reorganizácie stala aj Mestská knižnica. V budove Vigadó, v ktorej sa prevádzkuje knižnica, sa prenajímajú miestnosti pre miestnu organizáciu „Klub dôchodcov“ a šatňa za javiskom pre účely nácviku filákovskej hudobnej skupiny Guru Brothers.

Tovar sa obstarával dvoma spôsobmi, a to väčší sortiment tovaru sa obstarával hlavne na faktúru a menší formou komisionárskych zmlúv. S cieľom spestrenia ponuky tovaru sa ďalej rozširoval okruh dodávateľov aj tovaru (napr. brožúry propagujúce Filákovský hrad, rôzne mapy, šperky, drevené meče, viac druhov magnetiek, knihy). V roku 2017 a z predaja tovaru dosiahli tržby vo výške 7.871,59 Eur (z toho na hrade 6.968,22 Eur a v NTIC 903,37 Eur). Oproti r. 2016 sa zaznamenal nárast o 1.699,61 Eur (v r. 2016 boli tržby vo výške 6.171,98 Eur).

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom plochy na predajné stánky, prenájom kancelárie a nebytových priestorov v NTIC a vo Vigade). V r. 2017 boli príjmy z prenájmu v celkovej výške: 1.700,- Eur, z toho HMF – 770,- Eur, NTIC – 390,- Eur, Vigadó – 540,- Eur. Tu treba poznamenať, že príjmy z prenájmu NTIC a Vigadó v r. 2017 boli súčasťou rozpočtovaných príjmov.

Zdaneniu ďalej podliehajú aj príjmy z ubytovania: 12 lôžok v podkrovných priestoroch NTIC. V roku 2017 bolo ubytovaných 237 osôb, počet prenocovaní 322 nocí, príjmy boli sume 2.782,- Eur a príjmy za poskytované služby (kopírovanie, faxovanie a tlač)

v sume 13,59 Eur. Oproti r. 2016 príjmy z ubytovania stúpli 796,- Eur, t.j. nárast o 40 % (príjmy z ubytovania v r. 2016 boli vo výške 1.986,- Eur).

Zdaňované príjmy činia spolu : **12.367,18 Eur.**

Výdavky boli vo výške : **8.385,31 Eur** a v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	17,79 Eur
b) spotreba energie (aliqu.časť)	297,58 Eur
c) spotreba nakúpeného tovaru	4.738,98 Eur
d) opravy a udržiavanie	38,00 Eur
e) ostatné služby	158,00 Eur
f) mzdy (aliquót.časť)	2.190,92 Eur
g) zákonné soc.poist. (aliquót.č.)	765,57 Eur
h) odpisy	95,40 Eur
ch) kurzové straty	5,24 Eur
i) poplatky (bankové)	77,83 Eur.

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť najväčšiu čiastku tvorí spotreba nakúpeného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú položku predstavujú mzdy lektorov a pracovníkov NTIC a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú aliquótnu čiastku, nakoľko lektori na hrade a pracovníci NTIC sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a zo zdaňovanej činnosti sa dosiahol vo výške **3.981,87 Eur** (ešte pred zdanením). Daň vypočítaná v daňovom priznaní za rok 2017 bola vo výške 836,19 Eur.